
erkende) congregatie 'Vrouwen van Bethanië' die zich speciaal richtte op het bekeringswerk.⁴ Koos Spitse werd al jong actief betrokken bij het jeugdwerk van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus (scj) en ontdekte daar zijn roeping als onderwijzer. Ook andere religieuze groeperingen waren, vooral in de vijftiger jaren, actief in het geven van geloofsonderricht aan niet-katholieken. Zo waren er in enkele steden centra voor het Via Pacis-werk, waar enkele minderbroeder-kapucijnen (OFM Cap) zich met behulp van vrijwilligers hebben ingezet voor het catecheseonderricht, en de Una Sancta-huizen van de Missionarissen van het Heilig Hart (msc). Zowel Luttk als Spitse hebben tijdens hun zoektocht wegwijzers gevonden bij deze religieuzen en daarvan veel steun ondervonden. Hoewel de oorzaak van de bekeringsgolf hiermee niet verklaard wordt, mag het belang van deze instituten in de begeleiding van religieuze zoekers toch niet onderschat worden.

Pater van Doornik

Een standaardwerk over bekering in de periode 1920-1948 is de bundel *Pelgrims naar de Una Sancta* van pater N. van Doornik (1898-1984), lid van de Missionarissen van het H. Hart van Jezus (msc) en zeer actief in het Una Sancta-bekeringswerk.⁵ Hij heeft in zijn boek een zeventigtal autobiografische verhalen verzameld van religieuze zoekers die de weg gevonden hebben naar de katholieke kerk, 'de enige Macht die sinds tweeduizend jaar alle oorlogen en ruïnes te boven is gekomen' aldus Van Doornik. Voor hem was het vanzelfsprekend dat religieuze zoekers bij de katholieke kerk uitkwamen. Zijn bedoeling was dan ook om 'liefderijke en irenisch' goedwillende zoekers te wijzen op een oplossing waarnaar ze misschien bewust of onbewust verlangden. Van Doornik wilde met zijn boek 'niet triomferen maar getuigen.' Dat wij nu wel wat moeite hebben met zijn apologetische toon moge duidelijk zijn. Ook die past in de context van die tijd, waarin protestanten en katholieken nog door een kloof van wantrouwen en onbegrip van elkaar gescheiden waren, ondanks de voorzichtige oecumenische pogingen tot toenadering.

Van Doornik kwam met behulp van zijn verzamelde biografieën tot de conclusie dat elk bekeringsproces op eenzelfde manier verliep: een gevoel van gemis; een ontmoeting met 'iets katholieks' (kerkgebouw, persoon, tekst); groeiende onrust; de breuk met het verleden; en tenslotte een verlossende zekerheid. De levensverhalen van Luttk en Spitse passen aardig in dit schema. Van Doornik herkende bij zijn onderzoek drie typen van bekeerlingen; bij de meesten zag men meerdere typen, maar was er toch één dominerender aanwezig dan de beide andere. Een eerste type is de gelovige die getroffen wordt door de rijkdom in de liturgie, de mooie zang en

⁴ Deel 13 uit de serie 'Religieuzen en religieuze gemeenschappen': *Vrouwen van Bethanië. Getuigen van God die onder ons is*, Aalsmeer 1987. Bethanië is gesticht door de jezuïet Jacques van Ginneken (1877-1945) om het evangelie te brengen in de moderne wereld, herkerstening, door vooral kinderen en jongeren te begeleiden in clubhuizen.

⁵ N. van Doornik, *Pelgrims naar de Una Sancta. Hedendaagse belijdenissen verzameld, ingeleid en van een nabeschouwing voorzien door Dr. N.G.M. van Doornik M.S.C.*, Utrecht 1948. Elke bekeerling beschrijft er in enkele pagina's zijn ervaringen; de bekeringen beslaan de periode 1922-1947. Er is een tweede soortgelijke bundel: *Gij zijt niet langer pelgrims*, uit 1950. De opportuniteitsbekerings-overgaan naar de katholieke kerk vanwege een huwelijk met een katholiek-blijven in deze bundels buiten beschouwing.